

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody „Dębina”, zwany dalej „rezerwatem”, został uznany zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. w *sprawie uznania za rezerwat przyrody* (M.P. z 1996 r., Nr 2, poz. 26), a następnie zaktualizowany zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 października 2019 r. w *sprawie rezerwatu przyrody „Dębina”* (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego, poz. 2834).

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe kompleksu ekosystemów leśnych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin i zwierząt, a także utrzymanie ciągłości spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych w obszarze.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) - zwanej dalej „ustawą”, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 1 i 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. Cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. Wskazanie wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody i zakres prac na potrzeby sporządzenia tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w *sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody* (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, Organ sporządzający projekt planu ochrony, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, projekt planu ochrony wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin, a także zgodnie z art. 97 ust. 3 w/cyt. ustawy zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dębina, zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 20 ust. 1-3 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treścią rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu ochrony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1.) Ustalenie celu ochrony przyrody rezerwatu wraz z określeniem przyrodniczych i społecznych uwarunkowań jego realizacji, co dokonano w treści § 2 ust. 1 i 2 niniejszego zarządzenia. Co do zasady przyjęto, iż celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe kompleksu ekosystemów leśnych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin i zwierząt, a także utrzymanie ciągłości spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych na obszarze rezerwatu. Tak sformułowany cel ochrony zapewnia skuteczną ochronę różnorodności biologicznej oraz ochronę trwałości naturalnych procesów ekologicznych zachodzących (bez ingerencji człowieka od prawie 30 lat) na terenie rezerwatu przyrody, położonego w obrębie rozległego kompleksu leśnego Puszczy Gorzowskiej w północnej części woj. lubuskiego.
- 2.) Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków. Na podstawie przeprowadzonych badań naukowych oraz analiz o charakterze kameralnym w przeprowadzonym procesie planistycznym, niezidentyfikowano istotnych zagrożeń wewnętrznych i/lub zewnętrznych, które zagrażałyby tworom oraz składnikom przyrody rezerwatu lub uniemożliwiłaby osiągnięcie założonych celów ochrony przyrody przedmiotowego obiektu chronionego.
- 3.) Ustalenie działań ochronnych wraz z podaniem rodzaju, zakresu oraz ich lokalizacji. Zaplanowane działania ochronne mają charakter biernej ochrony poprzez wprowadzenie na całej powierzchni rezerwatu ochrony ścisłej, jako narzędzia gwarantującego skuteczną ochronę różnorodności biologicznej oraz ochronę trwałości naturalnych procesów przyrodniczych, kształtujących czynniki odpowiedzialne za utrzymanie właściwego stanu ochrony fitocenozy leśnych oraz zoocenozy na terenie rezerwatu przyrody. Działania ochronne realizowane będą pod nadzorem Organu sprawiającego nadzór na rezerwatem przyrody tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym.
- 4.) Ustalenie monitoringu stanu ochrony siedliska przyrodniczego 9160 zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością dostosowaną do monitoringu prowadzonego dla obszaru Natura 2000 Ostoja Barlinecka PLH080071. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczenia informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także na realizację dyspozycji określonej brzmieniem

przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody* względem ww. obszaru Natura 2000, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie przez Organ sprawiający nadzór na rezerwacie przyrody tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

- 5.) Z uwagi na brak uzasadnionej potrzeby, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
- 6.) Z uwagi na brak uzasadnionej konieczności, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu miejsc w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.
- 7.) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązujących planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko negatywnego oddziaływania na cel ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych Gminy Kłodawa oraz województwa lubuskiego.

Rezerwat przyrody „Dębina” położony jest w całości w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Barlinecka PLH080071 oraz Puszcza Barlinecka PLB080001, dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowili odpowiednimi aktami prawnymi w formie zarządzeń plany zadań ochronnych. W związku z powyższym, niniejszy plan ochrony rezerwatu nie zawiera zgodnie z dyspozycją przepisu art. 20 ust. 6 ustawy *o ochronie przyrody* zakresu planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28 ust. 10 w/cyt. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem §3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w *sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 28.06.2019 r., znak: WPN-I.6202.6.1.2019.MZ podał do publicznej wiadomości informacje o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dębina, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano, zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W ramach powyższego zawiadomienia, nie wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony społeczeństwa żadne uwagi oraz wnioski.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 19 ust. 1a ustawy *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu ochrony, poddając konsultacjom społecznym dokument w formie projektu zarządzenia. Przedmiotowa

czynność prawna, została dokonana w formie obwieszczenia z dnia 10 lipca 2024 r. znak: WPN.6202.21.2024.MC, które zawierało informacje określone zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, i zostało podane do publicznej wiadomości zgodnie z czynnościami ustalonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 w/cyt. ustawy.

W ramach ww. procedury, w przewidzianym okresie ustawowym, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu dokumentu. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych.

Lp.	Podmiot zgłaszający /data pisma i znak	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia przez Organ
	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, pismo z dnia 29.07.2024 r., znak: DZP-WP.6202.21.2024.DK</p>	<p>Wniosek o dokonanie poprawienia w treści § 2 ust. 2 zarządzenia numeracji przyrodniczych i społecznych uwarunkowań realizacji celu ochrony w rezerwacie.</p>	<p>Uwagę uwzględniono w całości.</p>
<p>Wniosek o dokonanie usunięcia w § 6 zarządzenia przypisu o treści:</p> <p><i>„1) Traci moc Zarządzenie nr 2/2023 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 09.01.2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Dębina”.</i></p> <p>Jednocześnie wskazano na konieczności wydania odrębnego zarządzenia na podstawie art. 22 ustawy o ochronie przyrody, uchylającego ww. zadania ochronne.</p>		<p>Uwagę uwzględniono w całości.</p>	
<p>Wniosek o uzupełnienie zał. nr 2 do zarządzenia w zakresie monitoringu – m.in. poprzez wskazanie przynajmniej dokładnej lokalizacji punktów monitoringowych.</p>		<p>Uwagę uwzględniono w części, wskazując iż monitoringiem objęty będzie płat siedliska przyrodniczego 9160 w granicach obszaru rezerwatu w oparciu o wyznaczenie stałego transektu badawczego.</p> <p>Precyzyjne wyznaczenie w granicach płata siedliska 9160 przebiegu transektu w tym jego długości</p>	

			<p>i szerokości wraz z dokładną lokalizacją zdjęć fitosocjologicznych, będzie efektem opracowania ekspertyzy z zakresu monitoringu, przez ekspertów uwzględniających potrzebę wyznaczenia transektu i stanowisk monitoringowych, tak by ich zbiór był reprezentatywny dla całego zasobu siedliska w rezerwacie.</p> <p>W tym miejscu należy podkreślić, że kolejne monitoringi będą już powtarzane w oparciu o wyżej wyznaczone stałe powierzchnie badawcze.</p>
		<p>Wniosek o uzupełnienie uzasadnienia do zarządzenia w zakresie odniesienia się do specyfiki obszaru, w tym celów ochrony rezerwatu, których realizacja będzie oceniona.</p>	<p>Uwagę uwzględniono w całości.</p>

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 13 sierpnia 2024 r. pod numerem: 890/2024 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrekturze Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2024 roku.

Projekt niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy Kłodawa, uchwałą nr V/33/2024 z dnia 28 sierpnia 2024 r.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 22 września 2024 r. znak: GN-III.7160.700.13.2024.ANow, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz.U. z 2023 r. poz. 190), uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dębina”, nie wnosząc żadnych uwag.